JAK PRACOVAT S UČEBNICÍ 4

ÚVOD DO STUDIA HISTORIE 5

Význam historického poznání pro současnost. . . . 5
Historické prameny, jejich typy, účel
a možnost využití. 5
Historická literatura a práce s ní 6
Pomocné vědy historické. 6
Historický experiment I. 7

PRAVĚK 9

Vývoj člověka. 9
Doba kamenná. 9
Doba bronzová. 12
Doba železná 14
Historický experiment II. 17

STAROORIENTÁLNÍ STÁTY 19

Mezopotámie. 19
Egypt. 22
Indie 25
Čína. 27
Palestina 29
Historický experiment III. 30

ANTICKÉ ŘECKO 32

Mínojská a mykénská civilizace 32
Homérské období 34
Archaické období. 35
Klasické období 38
Makedonská nadvláda / helénistické období. . . . 40
Kulturní a civilizační přínos. 42
Historický experiment IV. 44

ANTICKÝ ŘÍM 46

Založení Říma a doba královská 46
Rané období republiky 48
Vrcholné období republiky 49
Pozdní období republiky 51
Rané císařství – principát 53
Pozdní císařství – dominát. 57
Kulturní a civilizační přínos. 58
Historický experiment V.. 60

EVROPA PO ZÁNIKU ZÁPADOŘÍMSKÉ ŘÍŠE 62

Křesťanská církev na počátku středověku 62
Francká říše 63
Byzantská říše 65
Počátky Anglie a Francie. 67
Vznik Svaté říše římské. 68
Kyjevská Rus 70
Slovanské státy na Balkánském poloostrově. . . . 71
Konflikt křesťanské Evropy s Araby a Vikingy . . 72
Islám a arabská expanze 73
Historický experiment VI. 74

SLOVANÉ NA NAŠEM ÚZEMÍ NA POČÁTKU RANÉHO STŘEDOVĚKU 76

Sámova říše. 76
Velkomoravská říše 77
Křesťanské misie na našem území
na počátku 9. století 79
Kulturní dědictví Velké Moravy. 80
Historický experiment VII. 81

ČESKÝ STÁT V RANÉM STŘEDOVĚKU 83

Vznik českého státu. 83
První Přemyslovci a přijetí křesťanství 85
Český stát v 11. století 86
Historický experiment VIII. 88

STŘEDNÍ EVROPA V RANÉM STŘEDOVĚKU 90

Křesťanství ve střední Evropě. 90
Polsko 90
Vznik Uherského království. 92
Historický experiment IX.. 93

SPOLEČNOST, UMĚNÍ A VZDĚLANOST V RANÉM STŘEDOVĚKU 94

Struktura společnosti 94
Církev a školství 95
Románská kultura a její památky 96
Románské památky na našem území. 97
Historický experiment X. 98

SPOLEČNOST V OBDOBÍ VRCHOLNÉHO STŘEDOVĚKU 100

Struktura středověké společnosti – učení o trojím lidu, postavení Židů. 100
Zemědělství a vesnická kolonizace 101
Rozvoj měst 104
Historický experiment XI. 107

MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ VRCHOLNÉHO STŘEDOVĚKU 108

Vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství 108
Křížové výpravy. 109
Svatá říše římská. 110
Mocenské boje mezi Anglií a Francií. 111
Mongolská a turecká expanze. 112
Historický experiment XII. 113

ČESKÉ ZEMĚ V OBDOBÍ VRCHOLNÉHO STŘEDOVĚKU 114

Nástup vlády posledních Přemyslovců 114
Mocenský vzestup českého státu 115
Vnitřní poměry v českém státě 117
Historický experiment XIII. 119

KULTURA A UMĚNÍ V OBDOBÍ VRCHOLNÉHO STŘEDOVĚKU 120

Gotické umění 120
Rytířská kultura. 121
Historický experiment XIV. 122

MEZINÁRODNÍ VZTAHY V OBDOBÍ POZDNÍHO STŘEDOVĚKU 123

Stoletá válka 123
Výboje Osmanské říše 124
Papežství a církev 125
Historický experiment XV. 126

ČESKÉ ZEMĚ V OBDOBÍ POZDNÍHO STŘEDOVĚKU, LUCEMBURKOVÉ. . .128

Boje o český trůn po smrti posledního krále z rodu Přemyslovců 128
Jan Lucemburský. 129
Karel IV. 130
Václav IV. 132
Gotické umění ve 14. a na počátku 15. století . 134
Historický experiment XVI.. 136

HUSITSKÉ HNUTÍ 138

Snaha o nápravu společnosti – Jan Hus. 138
Průběh a důsledky husitské revoluce 139
Vláda Zikmunda Lucemburského, Albrechta II. Habsburského a Ladislava Pohrobka 141
Historický experiment XVII. 142

VLÁDA JIŘÍHO Z PODĚBRAD, JAGELLONCI NA ČESKÉM TRŮNĚ . .144

Politické a hospodářské poměry v českých zemích. 144
Evropa a české země. 145
Jagellonci na českém trůně 146
Postavení českých zemí v Evropě 148
Jagellonská gotika 149
Historický experiment XVIII. 150

Rejstřík osobností 151
Slovníček pojmů 153
Seznam použité literatury 155